

Mange haardt, og den træffer ligesaa vel Almuen som de andre Stænder. Det var ifjor umuligt at gjøre nogen Forandring deri, fordi man fra den samme Side, hvorfra der nu gjøres Indvendinger imod § 2, i Righedens Navn fordrede denne Værnepligt. Jeg troer, at man derved har begaaet en stor Feil, og jeg troer, at man i Virkeligheden har faaet en større Uligged, end der vilde finde Sted, dersom man kun fordrede den ubetingede Værnepligt i et kortere Aaremaal. Thi hvad er Følgen? Udfkrivningsmassen er saa stor — den har viist sig at overgaae det, som man har beregnet i Hærloven —, at man ved Sessionerne casferer over en lav Sko og selvfølgelig falder en meget stor Deel af Cassationerne netop paa Børn af velhavende og dannede Forældre, fordi disse i Reglen ere mere sbaagelige end Almuen. Altsaa, istedetfor at tillade en Udjevning i alt Fald i de sildigere Aar for dem, der have Lykt og Raad til at betale for Bytning, naar det af en eller anden Grund er umuligt eller meget vanskeligt for dem at opfylde deres Værnepligt, har man opnaaet det, at der blive mange Flere fri, end der behøver at blive det, og det netop af den Klasse, der bedst kan betale. Jeg troer virkelig, at man for at opnaae Rigged, har offret til Uliggeden. Naar man ved en senere Revision af Hærloven og Værnepligtsloven gif ind paa det, som jeg ifjor og fremdeles idag har anthydet, at s. Ex. kun en Tjeneste af i Reglen 4 Aar, fra det 22de til det 26de Aar, var ubetinget for alle de Baabensøre, og saa tillod de Menige, indensfor samme Brigadefreds og i det samme Baaben, at bytte sig over i Forstærkningen, saa troer jeg, at man reent kunne undgaae det Spørgsmaal, som idag er reist, thi man vil vanskeligt finde Nogen under 26 Aar i præstelig Embede. De kunde da senere for en ringe Betaling, i det Mindste i Fredsstid, bytte sig over i Forstærkningen, og deri er jeg enig med ærede Medlemmer, at det godt kan tillades de af Staten ansatte Præster at være frie for deres Værnepligt i Forstærkningen; man kom altsaa ud af denne Sag paa den simpleste Maade. Dette har jeg anthydet idag for en senere Forhandlings Skuld. Jeg betragter Loven som et nødvendigt Supplement

til Hærloven, og jeg vil stemme for den som den er.

Krieger: Ved Siden af, hvad den ærede Landssthingsmand yttrede, vil jeg blot tilføie dette, at jeg troer, at man, om jeg saa maa sige, har vanskeliggjort Sagen mere end nødvendigt derved, at man, drevet af en iøvrigt prisværdig Omhu, har villet gjenoptage alle Punkter af Værnepligtsloven. Ved saaledes, fordi nogle enkelte Forandringer blive nødvendige, paa ethvert Punkt at ville have alt det Gamle paany foretaget til Behandling, gjør man Sagen meget vanskeligt, naar man ikke vil erkjende, at det Gamle gjenoptages alene for Formens Skyld, om jeg saa maa sige. Det er altsaa en Udvei, hvis der virkelig ikke skulde gives nogen anden, at man senere indskrænkede sig til i Loven blot at have det Nye, og lade det Gamle, hvorefter man ikke kunde enes, ligge.

Bindesbøll: Den foregaaende ærede Taler yttrede, at man ikke kunde antage, at theologiske Candidater bleve befordrede før deres 26de Aar; jeg skal dertil gjøre en lille Bemærkning. For adskillige Aar tilbage var der en theologisk Kandidat, som jeg kjendte, og som var bleven temmelig gammel, inden han kunde vente at faae Embede; han paatog sig at udregne, hvor gamle de theologiske Candidater i Gjennemsnit bleve, inden de bleve befordrede til Præsteskald, og han fandt da, at de bleve 32 Aar gamle. Da nu den militaire Tjeneste begynder med det 22de Aar, saa kan man altsaa, hvis denne Beregning iøvrigt holder Stik, hvad jeg ikke kan indestaae for, i Gjennemsnit antage, at de theologiske Candidater med Hensyn til Værnepligten i de 10 første Aar ville blive stillede ganske lige med alle Andre, og det er altsaa ikke fuldkommen nøiagtigt udtrykt, naar man siger, at de Geistlige paa denne Maade ville blive ganske frie for deres Værnepligt.

Andræ: Da flere Medlemmer have motiveret deres Afstemning, og da jeg ikke kan slutte mig til deres Motivering og dog har i Sinde at stemme mod Loven, vil jeg blot ganske kort sige, at det er, fordi jeg i denne